

วิจัยอย่างไรจึงจะจด สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรได้

จิราภรณ์ เหลืองไพรินทร์

ผู้อำนวยการศูนย์ทรัพย์สินทางปัญญา ม. ขอนแก่น

ทรัพย์สินทางปัญญา

การแสดงออกซึ่งความคิด
(Expression of idea)

ผลงานทางปัญญาที่อาจนำไปใช้
ประโยชน์ในการผลิตทางอุตสาหกรรม

1. ลิขสิทธิ์

2. ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม

1. งานวรรณกรรม เช่น หนังสือ นวนิยาย โปรแกรมคอมพิวเตอร์

2. งานนาฏกรรม เช่น งานเกี่ยวกับการรำ การเต้น

3. งานศิลปกรรม เช่น จิตรกรรม ภาพพิมพ์ ภาพถ่าย ภาพประกอบ แผนที่ ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ศิลปะประยุกต์

4. ดนตรีกรรม เช่น ทำนอง โน้ตเพลง แผนภูมิเพลง คำร้องที่แต่งเพื่อประกอบทำนอง

5.งานโสตทัศนวัสดุ เช่น ลำดับภาพ ลำดับภาพและเสียง เสียงประกอบ

6. งานภาพยนตร์ เช่น ภาพยนตร์ เสียงประกอบ ภาพยนตร์

7. งานสิ่งบันทึกเสียง เช่น งานที่มีลำดับของเสียงดนตรี เสียงการแสดง หรือเสียงอื่นใด โดยบันทึกลงในวัสดุไม่ว่าจะมีลักษณะใด ๆ อันสามารถที่จะนำมาเล่นซ้ำได้อีก เช่น เทปเพลง ซีดีเพลง

8. งานแพร่เสียงแพร่ภาพ เช่น การนำออกเผยแพร่ทางวิทยุ TV

9. งานอื่นใดอันเป็นงานในแผนการรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ เช่น ลายถัก ลายปัก

สิทธิบัตรการประดิษฐ์

-ใหม่
-การประดิษฐ์ขั้นสูง (อายุ 20 ปี)
-เชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรม

อนุสิทธิบัตร

-ใหม่
-เชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรม (อายุ 6+2+2 ปี)

เครื่องจักรกล
ชุดอุปกรณ์
สารเคมี
กรรมวิธี ฯลฯ

สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

-ใหม่ (รูปร่าง, วดลาย, สี)
(อายุ 10 ปี)

เครื่องหมายการค้า

เครื่องหมายการค้า → กระทั่งแดง
เครื่องหมายบริการ → Budget Car and Truck Rental
เครื่องหมายรับรอง → Thailand Standard
เครื่องหมายร่วม →

แบบผังภูมิของวงจรรวม

ความลับทางการค้า

สูตรเป๊ปซี่

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

มิดอร์ญูติก, มะขามหวานเพชรบูรณ์

พันธุ์พืชใหม่

(ยื่นจดที่กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

ลดริ้วรอย

วิทยาการ

รอยคล้ำจาก
แดดที่หายแล้ว

ลิขสิทธิ์จริงหรือ?

ลิขสิทธิ์พิเศษ

**เฉพาะสมูท อี ที่แตกต่าง
ให้การดูแลรักษา
ต่อเนื่องอย่างได้ผล**

พันการทดสอบการระคายเคืองจากสเปกตรัมอินฟราเรดที่ผิวหนังแล้ว
เนื้อครีมสูตร MES® (Multi-Layer Emulsion System)
ลิขสิทธิ์พิเศษเฉพาะสมูท อี ที่แตกต่างให้การดูแลรักษาต่อเนื่องอย่างได้ผล

ประเภทของลิขสิทธิ์

1. งานวรรณกรรม
2. งานนาฏกรรม
3. **งานศิลปกรรม**
4. งานดนตรีกรรม
5. งานโสตทัศนวัสดุ
6. งานภาพยนตร์
7. งานสิ่งบันทึกเสียง
8. งานแพร่เสียงแพร่ภาพ
9. งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี
วิทยาศาสตร์/ศิลปะ

1. งานจิตรกรรม
2. งานประติมากรรม
3. งานภาพพิมพ์
4. งานสถาปัตยกรรม
5. งานภาพถ่าย
6. งานภาพประกอบ แผน
ที่ โครงสร้าง ภาพร่าง
หรืองานสร้างสรรค์รูปทรง
สามมิติอันเกี่ยวกับ
ภูมิศาสตร์ ภูมิประเทศ
หรือวิทยาศาสตร์
7. งานศิลปประยุกต์

เงื่อนไขในการขอรับ

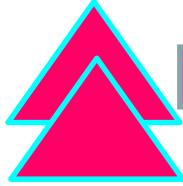
สิทธิบัตร(การประดิษฐ์) /อนุสิทธิบัตร (ม.5)

1. เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่
2. มีชั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น
- 3.สามารถประยุกต์ทางอุตสาหกรรม

สิทธิบัตรขาดข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้
แต่อนุสิทธิบัตรต้องการเพียงข้อ **1** และ **3**

ยื่น 11 ตค 2566 12 ตค. 2566

←←←←←
10 ตค. 2566

ถ้ายื่นแล้วเปิดเผยได้

X ก่อนยื่นคำขอ

- 🍷 ไม่มีการใช้และเผยแพร่มาก่อน
- 🍷 ไม่มีการเปิดเผยสาระสำคัญ
- 🍷 ไม่ใช้การประดิษฐ์ที่ได้รับสิทธิบัตรแล้ว
- 🍷 ไม่เป็นการประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร
ไว้นอกราชอาณาจักรเกิน **18** เดือนก่อนวันขอรับ
สิทธิบัตร แต่ยังไม่ได้ออกสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร
- 🍷 ไม่เป็นการประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตร+ได้ประกาศ
โฆษณาแล้ว

ในประเทศ/
ต่างประเทศ

ใหม่บางส่วนได้ไหม ?

ปัญหาการประดิษฐ์เดิม	การประดิษฐ์ใหม่
<p data-bbox="73 297 832 505">ครีมบำรุงผิว ทำให้ผิวมีความชุ่มชื้น ข้อเสีย ไม่สามารถขจัดรอยดำได้</p> <p data-bbox="73 586 784 648"><u>ครีมบำรุงผิวประกอบด้วย</u></p> <ul data-bbox="73 672 813 1186" style="list-style-type: none"> - น้ำมันงา 50 % โดยน้ำหนัก - สารสกัดมะกรูด 30 % โดยน้ำหนัก - น้ำมันมะพร้าว 20 % โดยน้ำหนัก	<p data-bbox="896 297 1818 429">ข้อดี นอกจากทำให้ผิวมีความชุ่มชื้น ยังช่วยขจัดรอยดำ ฝ้า</p> <p data-bbox="896 511 1605 572"><u>ครีมบำรุงผิวประกอบด้วย</u></p> <ul data-bbox="896 596 1875 1343" style="list-style-type: none"> - น้ำมันงา 30 % โดยน้ำหนัก - สารสกัดมะกรูด 30 % โดยน้ำหนัก - น้ำมันมะพร้าว 20 % โดยน้ำหนัก - วิตามินเอ 10 % โดยน้ำหนัก - วิตามินอี 10 % โดยน้ำหนัก

สูตร 1

สูตร 2

ข้อถ้อยสิทธิสิทธิบัตรนาย A

- ครีมบำรุงผิวประกอบด้วย
- สารสกัดงา 10-50 % โดยน้ำหนัก
  - วิตามินเอ 10-60 % โดยน้ำหนัก
  - วิตามินบี 10- 30 % โดยน้ำหนัก

การประดิษฐ์เรา

X

- ครีมบำรุงผิวประกอบด้วย
- สารสกัดงา 40 % โดยน้ำหนัก
  - วิตามินเอ 40 % โดยน้ำหนัก
  - วิตามินบี 20 % โดยน้ำหนัก

สูตร 3

- ครีมบำรุงผิวประกอบด้วย
- สารสกัดงา 40 % โดยน้ำหนัก
  - วิตามินเอ 30 % โดยน้ำหนัก
  - วิตามินบี 5 % โดยน้ำหนัก
  - สารสกัดมะระ 25 % โดยน้ำหนัก

3. เงื่อนไขในการขอรับสิทธิบัตร/ อนุสิทธิบัตร (การประดิษฐ์) (ม.5)

- 1. เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่**
- 2. มีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น**
- 3. สามารถประยุกต์ทางอุตสาหกรรม**

**สิทธิบัตรขาดข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้
แต่อนุสิทธิบัตรต้องการเพียงข้อ 1 และ 3**

การประดิษฐ์ที่มีชั้นการประดิษฐ์สูง (ม.7)

- ❑ **ไม่ใช่**ผลิตภัณฑ์หรือกรรมวิธีที่สามารถคิดได้
ง่ายโดยผู้ที่มีความรู้พื้นฐานทั่วไปในเรื่องนั้น
- ❑ **ไม่ใช่**สิ่งที่ทำขึ้นโดยไม่ได้ใช้ความสามารถใน
เชิงประดิษฐ์คิดค้น **ใช้แต่ทักษะช่างฝีมือ เช่น การ
ตัดล้อที่ขาเก้าอี้**

การประติษฐ์ที่มีชั้นการประติษฐ์สูง (ม.7)

- ถ้าการนำเอาส่วนประกอบนั้นมารวมกันทำให้ได้รับเพียงความสะอาด แต่ไม่ได้ผลที่แตกต่างไปจากเดิม
- หน้าทีหรือประโยชน์ใช้สอยของส่วนประกอบแต่ละส่วนยังเหมือนเดิม

+

ไม่มีชั้นการ
ประติษฐ์สูง

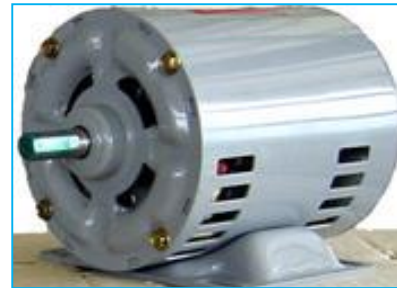
x

ไม่สูง

การประดิษฐ์ที่มีชั้นการประดิษฐ์สูง (ม.7)

- ➔ การนำเอาส่วนประกอบที่มีหน้าทื่ออย่างเดียวกันกับส่วนประกอบที่ใช้อยู่แล้ว มาแทนที่ส่วนประกอบดังกล่าว
- ➔ **ถือว่าไม่มีชั้นการประดิษฐ์สูง**

เช่น

ไม่สูง

- ➔ ใช้มอเตอร์ไฮดรอลิกแทนมอเตอร์ไฟฟ้า
- ➔ ใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์แทนพลังงานไฟฟ้า

การประดิษฐ์ที่มีชั้นการประดิษฐ์สูง (ม.7)

- ➔ ถ้าการย่อส่วนหรือขยายส่วนประกอบ
- ➔ ทำให้เกิดผลดีกว่าเดิม / ผลที่เหนือ
ความคาดหมาย

- > ซักผ้าได้มากขึ้น
- > อบแห้ง
- > ผ้าเรียบไม่จำเป็นต้องรีด

การประดษฐฐที่มีขันการประดษฐฐสูง (ม.7)

การประดษฐฐเดิม	การประดษฐฐใหม่	
<u>คั้ว</u> กาแฟที่ T 50 C	<u>คั้ว</u> กาแฟที่ T 80 C	-ใช้เวลาสั้น -ประหยัด แรงงาน -ลดต้นทุนการผลิต
<u>บด</u> .....ที่ T 60 C	บด....ที่ T 60 C	
<u>อบ</u> .....ที่ T 60 C	อบ.....ที่ T 80 C	

x ไม่สูง

อุณหภูมิสูง
แห้งเร็ว

ถ้าได้กาแฟที่กิน
แล้วทำให้ผอม

สูง ✓

การประติษณ์ที่มีชั้นการประติษณ์สูง (ม.7)

	สูตรเดิม	สูตรใหม่	สูตรใหม่
ส่วนประกอบ	ตะไคร้ + มะกรูด	ตะไคร้ + มะนาว	ตะไคร้ + มะนาว
ผลลัพธ์	กันยุง	กันยุง	กันยุง + ผิวกระจ่างใส
ชั้นการ ประติษณ์สูง	✘	✘	✔

กันยุง

กันยุง

**กันยุง + ผิว
กระจ่างใส**

**วิจัยเสร็จแล้ว
จะจดแจ้งลิขสิทธิ์
หรือจดสิทธิบัตรดี ???**

ประเภทของลิขสิทธิ์

1. งานวรรณกรรม
2. งานนาฏกรรม
3. **งานศิลปกรรม**
4. งานดนตรีกรรม
5. งานโสตทัศนวัสดุ
6. งานภาพยนตร์
7. งานสิ่งบันทึกเสียง
8. งานแพร่เสียงแพร่ภาพ
9. งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี
วิทยาศาสตร์/ศิลปะ

1. งานจิตรกรรม
2. งานประติมากรรม
3. งานภาพพิมพ์
4. งานสถาปัตยกรรม
5. งานภาพถ่าย
6. งานภาพประกอบ แผน
ที่ โครงสร้าง ภาพร่าง
หรืองานสร้างสรรค์รูปทรง
สามมิติอันเกี่ยวกับ
ภูมิศาสตร์ ภูมิประเทศ
หรือวิทยาศาสตร์
7. งานศิลปประยุกต์

https://www.philips.co.th/c-p/AZ202_73/cd-soundmachine

เครื่องเล่น CD

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/
อนุสิทธิบัตร

เพลง

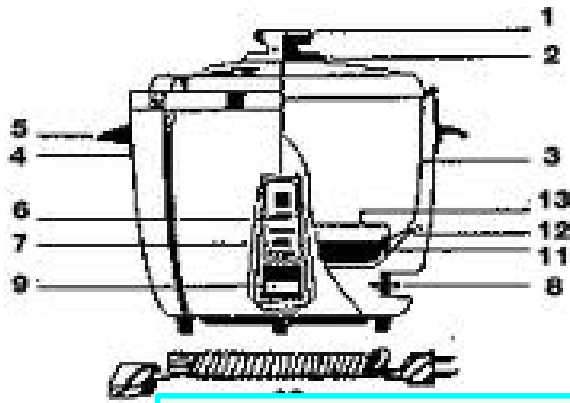

ลิขสิทธิ์

ประเภทของสิทธิบัตร

คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

- สิทธิบัตรการประดิษฐ์
- สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์
- อนุสิทธิบัตร (การประดิษฐ์)

สิทธิบัตร (การประดิษฐ์) / อนุสิทธิบัตร

การเขียนต้องอธิบาย

- > กุญแจ
- > ชิ้นส่วนมีอะไรบ้าง

- มีสวิทช์ปิด/เปิด
- มีปุ่มกดตั้งเวลา...

สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

ขอถือสิทธิได้เพียง

- > ลวดลาย
- > รูปทรง
- > สีสรร

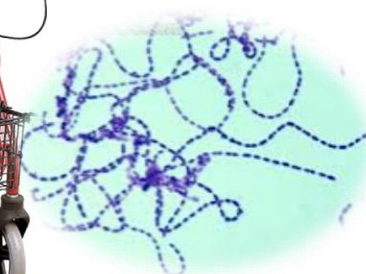
- ➔ เกี่ยวกับความสวยงาม
- ➔ ไม่มีประโยชน์ในการใช้สอย

สิทธิบัตร(การประดิษฐ์) / อนุสิทธิบัตร

สิ่งที่มีรูปร่างหรือมีคุณสมบัติทางกายภาพ แบ่งออก
ได้ตาม ลักษณะโครงสร้าง องค์ประกอบ และ
ประโยชน์ใช้สอย

- ➔ เครื่องจักรกล (machine)
- ➔ อุปกรณ์ (Devices)
- ➔ เครื่องมือ (tool)
- ➔ สูตรยา สูตรอาหาร สูตรเครื่องสำอาง
- ➔ จุลชีพดัดแปลง
- ➔ ผลิตภัณฑ์ทางเคมีในลักษณะต่างๆ

ฯลฯ

โครงการวิจัย "โยคะแก้ปวดหลัง"

ผลลัพธ์จากงานวิจัยได้อะไร

สิทธิบัตร (การประดิษฐ์) /
อนุสิทธิบัตร

1. การประดิษฐ์ขึ้นใหม่
2. ขั้นตอนการประดิษฐ์สูงขึ้น
3. ประยุกต์ใช้ทาง
อุตสาหกรรม

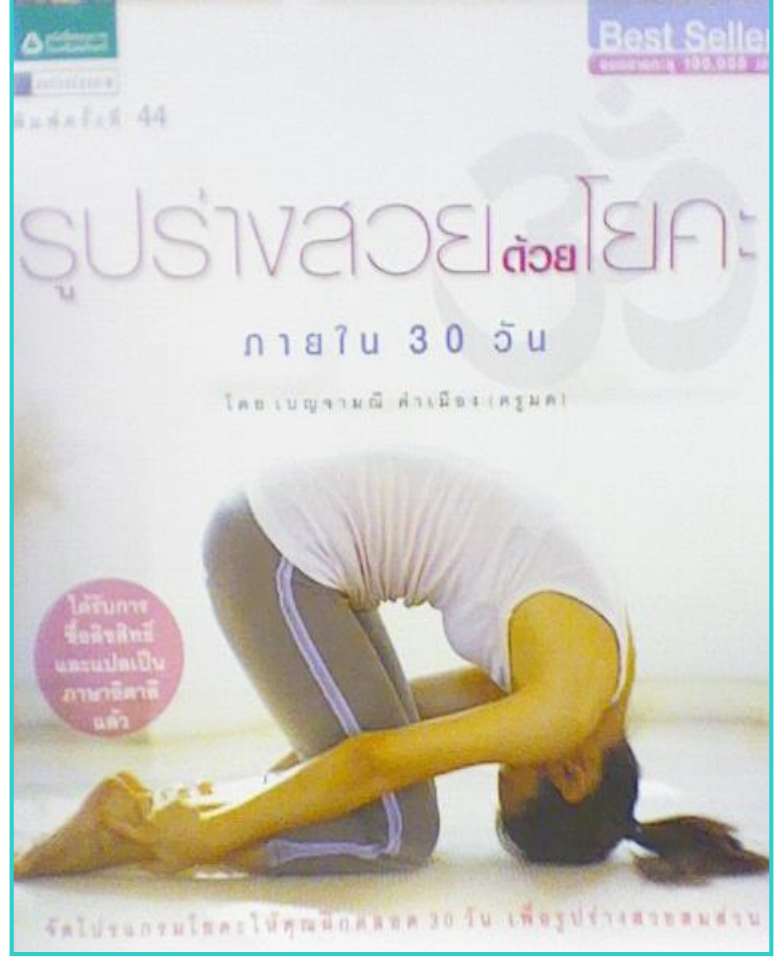

ภาพจาก <http://www.stillpointe.org>

<http://trailsrule.blogspot.com/2010/11/yoga.html>

โปสเตอร์

CD

หนังสือ/บทความ

ลิขสิทธิ์

<http://www.covershut.com/cover-tags/Yoga.html>

ผลลัพธ์จากงานวิจัย

ภาพจาก <http://www.ideasbychuck.com/2008/08/vibrating-yoga-ball.html>

Vibrating Yoga Ball

**สิทธิบัตรการประดิษฐ์/
อนุสิทธิบัตร ?**

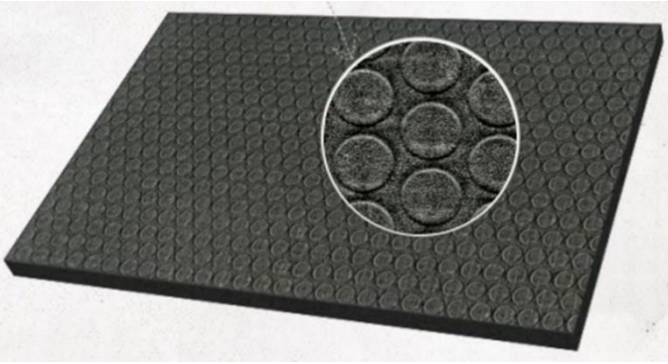

- 1. การประดิษฐ์ขึ้นใหม่**
- 2. ชั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น**
- 3. ประยุกต์ใช้ทางอุตสาหกรรม**

**สิทธิบัตรการประดิษฐ์ขาดข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้
แต่อนุสิทธิบัตรต้องการเพียงข้อ **1** และ **3****

ผลลัพธ์จากงานวิจัย

- เสื่อโยคะชนิดใหม่ทอด้วย
- เส้นใยกล้วยง 30 % + ฝ้าย 20 % + โพลีเอสเตอร์ 50 %
- ประดิษฐ์ให้มีวงกลมมนูน
- ป้องกันการลื่นไถลบนพื้น

ภาพจาก www.yogaaum.com

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร ?

1. การประดิษฐ์ขึ้นใหม่
2. ชั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น
3. ประยุกต์ใช้ทางอุตสาหกรรม

สิทธิบัตรการประดิษฐ์ขาดข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้
แต่อนุสิทธิบัตรต้องการเพียงข้อ **1** และ **3**

ผลลัพธ์จากงานวิจัย

สื่อโอบคະที่มีลวดลายใหม่

สิทธิบัตรการออกแบบ ผลิตภัณฑ์

1. เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่
2. เพื่ออุตสาหกรรมและนวัตกรรม

ภาพจาก

<http://2g.pantip.com/cafe/woman/topic/Q84690/Q8469270.html>

ผลลัพธ์จากงานวิจัย

ภาพจาก <http://www.ibuyyoga.com>

ชุดเล่นโยคะที่มีรูปทรงใหม่

สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

1. เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่
2. เพื่ออุตสาหกรรมและนวัตกรรม

ถ้าเป็นชุดเล่นโยคะ ที่มีส่วนผสม
ของเส้นใยใหม่ + ไนลอน + กัญชง

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

วิจัย: ผลของการใช้พุทธธรรมเพื่อบำบัดความเครียด

- ➔ การฝึกทำสมาธิแบบใหม่
- ➔ การสวดมนต์

ความเครียดลดลง

- หนังสือ
- CD
- บทความ

พจาก <http://www.ideaforlife.net/dhamma/book/index.html>

ลิขสิทธิ์

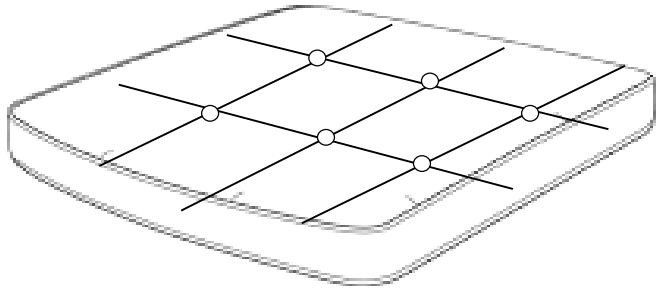
วิจัย: ผลของการใช้พุทธธรรมเพื่อบำบัดความเครียด

- ➔ การฝึกทำสมาธิแบบใหม่
- ➔ การสวดมนต์

ความเครียดลดลง

➤ เบาะสำหรับนั่งสมาธิ/สวดมนต์

- ➔ ทอใช้เส้นใยกล้วยขง 50 % + เส้นไหม 20 % + ฝ้าย 15 % + โพลีเอสเตอร์ 15 %
- ➔ ด้านในเบาะมี ขนเป็ด 50 % + เม็ดถั่ว 25 % + ทราย 25 %

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร ?

1. การประดิษฐ์ขึ้นใหม่
2. ชั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น
3. ประยุกต์ทางอุตสาหกรรม

วิจัย: ผลของการใช้พุทธธรรมเพื่อบำบัดความเครียด

- ➔ การฝึกทำสมาธิแบบใหม่
- ➔ การสวดมนต์

➔ ความเครียดลดลง

➔ เบาะสำหรับนั่งสวดมนต์

- ออกแบบใหม่
- สี/ลวดลาย/รูปทรง

สิทธิบัตรการออกแบบ
ผลิตภัณฑ์

ภาพจาก <https://bestreview.asia/best-seat-cushion/>

วิจัย: พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว ของ จ. เชียงราย

- ผลวิจัย
- แผนที่แหล่งท่องเที่ยว
  - หนังสือท่องเที่ยว
  - CD ท่องเที่ยว

ลิขสิทธิ์

เที่ยวเชียงราย

วิจัย: พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว ของ จ. เชียงราย

ผลวิจัย > พัฒนาสินค้าของฝาก

สูตรเค้ก

➔ สิทธิบัตรการประดิษฐ์/
อนุสิทธิบัตร

ยี่ห้อสินค้า

➔ เครื่องหมายการค้า

รูปร่างกล่อง

➔ สิทธิบัตรการ
ออกแบบผลิตภัณฑ์

ลวดลายกล่อง

➔ สิทธิบัตรการออกแบบ
ผลิตภัณฑ์

➔ ลิขสิทธิ์ (ศิลปกรรม)

วิจัย: พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว ของ จ. เชียงราย

ผลวิจัย > พัฒนาสินค้าของฝาก

ลวดลายผ้า

➔ สิทธิบัตรการออกแบบ
ผลิตภัณฑ์

ยี่ห้อสินค้า

➔ เครื่องหมายการค้า

ลวดลายกล่อง

➔ สิทธิบัตรการออกแบบ
ผลิตภัณฑ์
➔ ลิขสิทธิ์ (ศิลปกรรม)

